

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Biologisk oceanografi. Túrur nr. 1916
Tíðarskeið: 24. apríl - 1. mai, 2019

Fólk frá Havstovuni: Ian Salter og Durita Sørensen

Endamál

At máta nøgdir og sløg av plantu- og djóraæti og at fáa meira at vita um, hvussu umhvørvið ávirkar menningina av planktonsamfelagnum á Landgrunninum og beint uttanfyri um várið.

At kanna, hvussu nógv reyðæti gýtir og at samanbera tað við umhvørvið.

Kanna spjaðing av fiskaeggum og -larvum

Kanna føði og liviumstøður hjá fiskalarvunum.

At fáa til vega vitan um havfrøðilig og lívfrøðilig viðurskifti í sjónum, sum hava týðning fyri tilgongd av fiski á Landgrunninum.

Reiðskapur

CTD, Bongo net við 100 μ m og 200 μ m meskavídd og WP-2 glúpur.

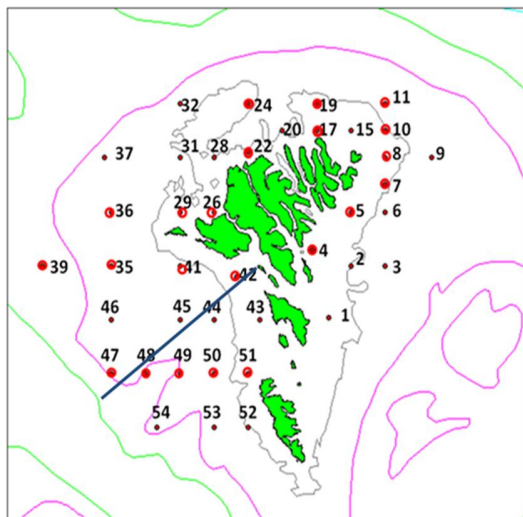
Máting og prøvataking

Arbeitt varð á tilsamans 40 støðum umframt á 6 støðum á K-skurðinum (Mynd 1).

Mátingarnar vóru hesar:

- Hiti, salt, ljós og fluorescensur við CTDini á øllum støðum og klorofyl *a* á nógvum støðum.
- Djóraæti, fiskaegg og fiskalarvur blivu savnað inn á øllum støðum við Bongo-neti (100 og 200 μ m meskavídd).
- Eggproduktión hjá reyðæti bleiv mátað á útvaldum støðum (Mynd 1).
- Oxygen í Bankarennuni

Harumframt bleiv djóraplankton innsavnað við Bongo neti og WP-2 glúpi í Skopunarfirði, til samanbering við prøvar frá pumpuni á Lívfiskastøðini.

Mynd 1. Støðirnar á túrinum. Har sirkul er (og har nóg mikið var av reyðæti at kanna), bleiv eisini mátað, hvussu nógv egg, reyðætið gýtti.

Úrslit:

Havfrøði.

Inni á miðökjunum á Landgrunninum lá sjóvarhitin millum 7,2 og 7,6°C. Hetta er eitt sindur lýggjari enn somu tíð í fjør. Longri úti var sjógvurin eitt sindur lýggjari, fyri tað mesta millum 7,5 og 8,3°C og eitt sindur lýggjari á teimum ytstu støðunum vestanfyri. Hetta er rættiliga vanligur hiti og gott og væl tað hesa ársins tíð. Hinvegin, so var saltinnihaldið framvegis lágt, sum tað hevur verið hesi seinastu 3 árin, tó at tað er hækkað eitt lítið vet í mun til í fjør. Saltinnihaldið lá frá beint oman fyri 35,05 í teimum innastu økjum upp í 35,2 á teimum ytru støðunum vestanfyri. Lækkingin, sum hendi í 2016 stendur sostatt við. Sjógvurin, ið nú rekur ímóti Landgrunninum er feskari, tí hann í størri mun kemur vestanífrá og í minni mun sunnanífrá. Ein kundi tí væntað, at sjógvurin eisini var kólnaður samsvarandi, men so er ikki.

Plantuplankton.

Gróðurin var ikki komin í gongd og lítið var av plantuplankton, bæði á innaru og ytru leiðunum. Várgróðurin er sostatt seinni í ár enn í fjør og fyrraárið. Frægast var við gróðri í einum øki í Sandshavinum. Tað sæst ofta um várið og hevur helst samband við at lýggjari sjógvur kemur uttanífrá og legst oman á tann kaldara landgrunssjógvinn í hasum økinum.

Djóraplankton

Inni á Landgrunninum var ein blanding av reyðæti (*Calanus finmarchicus*), sum upprunaliga er komið uttanífrá og av einum landgrunsslagi, ið nevnist *Acartia*. Nakað var eisini av einum slag, ið nevnist *Pseudocalanus*. Samanbórið við tey bæði seinastu árin, so var nógv meira av reyðæti inni á Landgrunninum í ár og minni av *Acartia*. Tað kann vera ábending um at nógvur sjógvur rekur uttanífrá og inn á Landgrunnin ella tí minni er av vaksnari nebbasild í vár enn tey bæði undanfarnu várin. Nebbasildin etur nógv av vaksnum reyðæti. Uttan fyri landgrunnsfrontin var tó sum vant, væl av yvirvetraðum reyðæti.

Sum væntað, tá so lítið er av plantuæti, so gýtti reyðæti sum heild rættiliga lítið. Tó nakað av djóraæti frá í vár var á landgrunninum, men ikki so nógv sum tey góðu árin.

Viðvíkjandi føðiviðurskiftunum fyri fiskalarvur, so tykjast umstøðurnar at vera toluligar, men undir miðal. Sløgini síggja út til at vera góð føði, men nøgdirnar av smáum æti frá í vár eru í minna lagi.

So hvørt sum fiskalarvurnar og -yngulin vaksa út á summarið, taka tey tó størri og størri føði. Tá taka tey meira av reyðæti og øðrum størri djóraæti, sum er tøkt.